NN 21/2022 (18.2.2022.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

HRVATSKI SABOR

222

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 11. veljače 2022.

Klasa: 011-02/22-02/12
Urbroj: 71-10-01/1-22-2
Zagreb, 16. veljače 2022.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Članak 1.

U Zakonu o sudovima (»Narodne novine«, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) u članku 1. stavku 1. iza riječi: »tumača« briše se zarez i dodaje riječ: »i«, a riječi: »i procjenitelja« brišu se.

Članak 2.

U članku 10. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Pravomoćan godišnji raspored poslova predsjednik suda dužan je dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa. Pravomoćan godišnji raspored poslova općinskog suda dostavlja se i predsjedniku Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, a pravomoćan godišnji raspored poslova županijskog suda i predsjedniku Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske.«.

Članak 3.

Članak 26.a mijenja se i glasi:

»Visoki kazneni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih sudova u kaznenim predmetima, osim ako je zakonom propisano drukčije,

2. provodi nadzor nad urednim obavljanjem poslova sudaca županijskih sudova koji rade na prvostupanjskim kaznenim predmetima,

3. rješava sukob nadležnosti između županijskih sudova u prvostupanjskim kaznenim predmetima,

4. obavlja druge poslove određene zakonom.«.

Članak 4.

U članku 28. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, predsjednik Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske određuje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca koji rade na prekršajnim predmetima, a predsjednik Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske određuje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca županijskih sudova koji rade na prvostupanjskim kaznenim predmetima. Nadzor obavljaju suci Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske odnosno suci Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske koje je odredio predsjednik tog suda.«.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može odrediti nadzor nad urednim obavljanjem poslova svih sudaca i svih sudova. Nadzor obavljaju suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske koje odredi predsjednik tog suda.«.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 5.

Članak 29. mijenja se i glasi:

»(1) Poslovi sudske uprave obuhvaćaju:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove osiguranja podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima,
5. postupanje po zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
6. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
7. poslove u svezi s međunarodnom pravnom pomoći i pravosudnom suradnjom,
8. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
9. poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava,
10. poslove financijsko-materijalnog poslovanja suda,
11. poslove praćenja naplate sudskih pristojbi,
12. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem prava i dužnosti sudaca, službenika i namještenika u sudu,
13. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
14. poslove upravljanja sudskom zgradom i nekretninama koje su dodijeljene sudu na korištenje,
15. poslove vođenja statistike i analize upravljačkih izvješća o radu sudaca i suda,
16. provođenje nadzora nad obradom osobnih podataka u sudskim postupcima,
17. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovnikom.

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati način obavljanja poslova sudske uprave iz stavka 1. točki 4., 7., 9., 10. i 15. ovoga članka.«.

Članak 6.

U članku 35. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Općinski, trgovački i upravni sudovi s 15 ili više sudaca te svi viši sudovi imaju ravnatelje sudske uprave.

(2) Za ravnatelja sudske uprave može biti primljena osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij pravne, upravne ili ekonomske struke i najmanje pet godina iskustva na odgovarajućim poslovima.«.

Članak 7.

U članku 37. stavku 7. riječi: »suci i« brišu se.

Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. do 11. koji glase:

»(8) U općinskim sudovima utvrđenima zakonom osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(9) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz stavka 8. ovoga članka. Pri određivanju sudaca za rad na ovim predmetima predsjednik suda vodit će računa o tome da suci koji se raspoređuju na rad na ovim predmetima moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke djece, vladati osnovnim znanjima iz područja socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe te redovito pohađati stručno usavršavanje iz ovih područja.

(10) Suce iz stavka 9. ovoga članka, vodeći računa o utvrđenim kriterijima, na vrijeme od pet godina iz reda sudaca tih sudova postavlja predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Nakon isteka roka od pet godina sudac može biti ponovno postavljen za suca za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(11) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 9. ovoga Zakona pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.«.

Članak 8.

U članku 44.a stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Pravodobne i potpune prijave kandidata koji ispunjavaju uvjete iz članka 44. ovoga Zakona Državno sudbeno vijeće dostavlja Predsjedniku Republike Hrvatske koji će o svim kandidatima u roku od osam dana zatražiti mišljenje od Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i nadležnog odbora Hrvatskoga sabora.«.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Ako Predsjednik Republike Hrvatske, u roku od 15 dana od dana zaprimanja posljednjeg zaprimljenog mišljenja iz stavka 4. ovoga članka, niti jednog od kandidata ne predloži za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske odnosno ako u Hrvatskom saboru predloženi kandidat za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske ne bude izabran, Državno sudbeno vijeće poništit će javni poziv i najkasnije u roku od osam dana ponovno pokrenuti postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske objavom javnog poziva.«.

Članak 9.

U članku 44.c stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske prestane obnašati svoju dužnost, Državno sudbeno vijeće ovlastit će suca tog suda koji će do izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske obavljati poslove sudske uprave.«.

Članak 10.

U članku 72. stavku 1. točka 7. briše se.

Dosadašnje točke 8. do 14. postaju točke 7. do 13.

Članak 11.

U članku 76. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Predsjednik suda donosi pravilnik o unutarnjem redu suda, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(4) Pravilnikom o unutarnjem redu suda utvrđuju se radna mjesta državnih službenika i namještenika u sudu, potreban broj izvršitelja na svakom radnom mjestu, uvjeti za raspored na radno mjesto, opisi poslova radnog mjesta te druga pitanja od značaja za organizaciju i način rada pojedinog suda.«.

Članak 12.

Članak 80. mijenja se i glasi:

»(1) Pravosudna inspekcija ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa obavlja poslove inspekcijskog nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave.

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati način provedbe inspekcijskih nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima.«.

Članak 13.

Iza članka 80. dodaje se članak 80.a koji glasi:

»Članak 80.a

(1) Pravosudni inspekcijski nadzor obavljaju državni službenici ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa raspoređeni na radna mjesta inspektora, viših inspektora i viših inspektora – specijalista.

(2) Inspektor može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

(3) Viši inspektor može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

(4) Viši inspektor – specijalist može biti osoba koja ispunjava uvjete za višeg inspektora, ima istaknute rezultate u području od značaja za rad državnog tijela i prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za službeničke odnose.

(5) Poslovi radnih mjesta iz stavka 1. ovoga članka su poslovi s posebnim uvjetima rada.

(6) Poslove pravosudne inspekcije mogu privremeno obavljati i suci koji ispunjavaju uvjete za suce županijskog suda i imaju iskustvo u obavljanju poslova sudske uprave.«.

Članak 14.

U članku 86. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5., koji postaju stavci 3. i 4., mijenjaju se i glase:

»(3) Prilikom dodjele predmeta u rad na način propisan stavkom 2. ovoga članka vodit će se računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta.

(4) Postupak dodjele predmeta u rad sucima uređuje se Sudskim poslovnikom te pravilnikom kojim se uređuje rad u informacijskom sustavu sudova.«.

Članak 15.

Iza članka 86. dodaje se članak 86.a koji glasi:

»Članak 86.a

(1) Predsjednik suda dužan je za svakog suca podnijeti zahtjev za obnavljanje provedene temeljne sigurnosne provjere svakih pet godina, računajući od dana stupanja na dužnost. Zahtjev se podnosi nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(2) Obnavljanje temeljne sigurnosne provjere provodi se sukladno zakonu kojim se uređuju sigurnosne provjere, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

(3) Izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri dostavlja se predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka na temelju dostavljenog izvješća donosi posebno vijeće koje čini pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske koje imenuje Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Postupak izbora članova i način rada ovoga vijeća utvrđuju se Poslovnikom Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(5) O utvrđenom postojanju sigurnosnih zapreka predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske obavještava predsjednika suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost, predsjednika neposredno višeg suda, nadležno sudačko vijeće i ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(6) Postupak podnošenja zahtjeva za obnavljanje temeljne sigurnosne provjere pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.«.

Članak 16.

U članku 87. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) U smislu odredbe stavka 1. podstavka 7. ovoga članka, obitelji se smatra bračni drug, izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner te djeca za vrijeme redovitog školovanja.«.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 17.

U članku 93. stavku 3. riječi: »najmanje jednom godišnje« brišu se.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Način provedbe obveznog stručnog usavršavanja sudaca pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.«.

Članak 18.

U članku 108. stavku 2. riječ: »stručnog« briše se.

Iza stavka 4. dodaju se novi stavak 5. i stavci 6. do 9. koji glase:

»(5) Državni službenik zaposlen u sudu dužan je položiti poseban stručni ispit za službenike u pravosudnim tijelima za radno mjesto na koje je raspoređen, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana polaganja državnog ispita. Poseban stručni ispit nije dužan polagati državni službenik koji ima položen pravosudni ispit.

(6) Poseban stručni ispit iz stavka 5. ovoga članka organizira i provodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

(7) Državnom službeniku zaposlenom u sudu prestaje državna služba po sili zakona ako ne položi poseban stručni ispit u propisanom roku, istekom roka u kojem je bio obvezan položiti stručni ispit.

(8) U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja rodiljnog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga rok za polaganje posebnog stručnog ispita produžit će se na zahtjev službenika za onoliko vremena koliko je trajala privremena nesposobnost za rad, rodiljni ili roditeljski dopust ili drugi opravdani razlozi.

(9) Zahtjev za produženje roka za polaganje posebnog stručnog ispita iz stavka 8. ovoga članka službenik može podnijeti čelniku tijela najkasnije do isteka roka za polaganje ispita, a o njemu se odlučuje posebnim rješenjem.«.

Dosadašnji stavak 5., koji postaje stavak 10., mijenja se i glasi:

»(10) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati potreban stupanj i vrstu stručne spreme te druge stručne uvjete za raspored službenika i namještenika zaposlenih u sudovima te program i način polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u pravosudnim tijelima.«.

Članak 19.

U članku 112. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Kriterije za utvrđivanje broja stručnih suradnika koji se raspoređuju u odjele iz članka 37. stavka 8. ovoga Zakona određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.«.

Članak 20.

U članku 113. stavku 10. iza riječi: »osobe« stavlja se zarez i dodaju riječi: »osim ako je uporaba vatrenog oružja jedino sredstvo za obranu od napada ili otklanjanje opasnosti«.

Iza stavka 10. dodaje se novi stavak 11. koji glasi:

»(11) Poslovi osiguranja osoba, imovine i objekata koje obavljaju službenici pravosudne policije u smislu ovoga Zakona obuhvaćaju i osiguranje ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.«.

Dosadašnji stavak 11. postaje stavak 12.

Članak 21.

Članak 115. mijenja se i glasi:

»(1) Uz opće uvjete za prijam u državnu službu službenici pravosudne policije moraju imati:

1. posebnu zdravstvenu sposobnost,

2. najviše 35 godina života ako je uvjet za prijam srednja stručna sprema.

(2) Osoba koja se prima u državnu službu za službenika pravosudne policije prima se u svojstvu vježbenika, neovisno o prethodno ostvarenom radnom stažu.

(3) Za vrijeme vježbeničkog staža službenik pravosudne policije mora završiti osposobljavanje i položiti ispit za zvanje. Službeniku pravosudne policije koji ne završi program osposobljavanja i ne položi ispit za zvanje prestaje državna služba istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.

(4) U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja rodiljnog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga rok za polaganje ispita za zvanje produžit će se na zahtjev službenika za onoliko vremena koliko je trajala privremena nesposobnost za rad, rodiljni ili roditeljski dopust ili drugi opravdani razlozi.

(5) Zahtjev za produženje roka za polaganje ispita iz stavka 4. ovoga članka podnosi se ministru nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije do isteka toga roka.

(6) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka vježbenik zadržava vježbenički status.

(7) Službenici pravosudne policije postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem, a za vrijeme službe nose posebnu odoru, službenu iskaznicu i značku.

(8) Službenik pravosudne policije koji je primljen u državnu službu na poslove srednje stručne spreme, a ima završen viši ili visoki stupanj obrazovanja može se postaviti u najniže zvanje više ili visoke spreme i rasporediti na radno mjesto više složenosti nakon što je na poslovima osiguranja pravosudnih tijela proveo najmanje tri godine.

(9) Osim teških povreda službene dužnosti propisanih zakonom kojim se utvrđuju prava i obveze državnih službenika, teškom povredom službene dužnosti za službenike pravosudne policije smatra se dolazak na posao i obavljanje poslova pod utjecajem alkohola ili dovođenje pod utjecaj alkohola na radnom mjestu, pri čemu se smatra da je službenik pravosudne policije pod utjecajem alkohola ako u organizmu ima alkohola iznad 0,00 g/kg odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(10) Službenici pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja sudova podliježu temeljnoj sigurnosnoj provjeri.

(11) U slučaju utvrđenja postojanja sigurnosnih zapreka ili nepristajanja na provođenje sigurnosne provjere službenik pravosudne policije rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete, a ako nema odgovarajućeg slobodnog radnog mjesta, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje radnopravni odnos državnih službenika o stavljanju službenika na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske.

(12) Ministar nadležan za poslove pravosuđa posebnim pravilnikom propisuje zvanja, znakovlje, odoru i službenu iskaznicu te obuku službenika pravosudne policije.«.

Članak 22.

Članak 116. mijenja se i glasi:

»(1) Posebnu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje povjerenstvo osnovano odlukom ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(2) Službeniku pravosudne policije koji odbije postupiti po obavijesti o upućivanju na utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije državna služba prestaje u roku od 15 dana od dana primitka obavijesti, što se utvrđuje rješenjem o prestanku državne službe.

(3) Službenik pravosudne policije kojem je nadležno povjerenstvo iz stavka 1. ovoga Zakona utvrdilo nesposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije upućuje se u roku od 30 dana na ocjenu preostale radne sposobnosti.